

Gündem

TSKB Ekonomik Araştırmalar
18 Ekim 2021 Pazartesi

Piyasalarda Bugün

Küresel piyasalarda risk iştahı Cuma gününü pozitif bir seyirle tamamladı. Makroekonomik veri akışı ve güçlü gelen şirket bilançoları sayesinde riskli varlıklar günü pozitif kapadı. ABD'de perakende satışlar Eylül'de beklentilerden güçlü gelirken, Michigan tüketici güven endeksinin detayları karışık bir tablo ortaya koydu. Enerji piyasalarında ayrışan tablo sürerken, küresel faizlerde yükselişler gözlemlendi. Henry Hub doğal gaz kontratı %4,9 düşüşle 5,4 dolar/metreküp seviyesine inerken, Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %1,0 yükselişle 84,9 dolara çıktı. ABD 10 yıllık tahvil faizi 6 baz puan yükselerek %1,57'ye çıktı. Dolar gelişmiş diğer ekonomilerin para birimleri karşısında yatay kalırken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamasında toparlanma sürdü. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %1,3, MSCI dünya hisse senedi endeksi %0,8 yükseldi.

Yurtiçi piyasalar zayıf seyir devam etti. Faiz giderlerindeki azalış ve vergi hariç gelirlerdeki hızlı artışla Eylül'de merkezi yönetim bütçesinde genel ve faiz dışı dengede açık geriledi. Öte yandan, Ekim ayı Piyasa Katılımcıları Anketi'nde enflasyon beklentileri yükselmeye devam etti. Bu veri akışı altında Borsa İstanbul göstergesi 100 ve 30 endekslerinin her ikisinde %0,2 düşüş yaşandı. Ülke risk primi ve tahvil faizlerinde yükseliş yaşandı. TL ise dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet karşısında %0,9 değer kaybetti.

Yeni güne küresel piyasalar Cuma günü iyimser seyrin aksine zayıf bir başlangıç yaptı. Söz konusu zayıf seyrinde Çin'den gelen ekonominin beklentilerin ötesinde yavaşladığına işaret eden 2021 üçüncü çeyrek büyüme verileri etkili oldu. Hafta sonu merkez bankaları yetkililerinden gelen mesajlar ise karışık bir görünüm çizmişti. Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başkanı Christine Lagarde salgın etkilerinin sürdüğü bir ortamda Euro Bölgesi ekonomisini desteklemeye devam edeceklerini belirtti ve enflasyonun büyük ölçüde geçici olduğu görüşünü yineledi. İngiltere Merkez Bankası (BOE) Başkanı Andrew Bailey enflasyonist baskılara karşı adım atmaları gerekeceğine işaret etti. Çin Merkez Bankası Başkanı Yi Gang 26 yılın zirvesinde açıklanan üretici fiyatlarının bu yılın sonunda düşeceğini öngörürken, Evergrande kaynaklı risklerin yönetilebilir seviyede olduğunu ve genele yayılmış sistemik bir risk beklemediklerini söyledi. Günün ilerleyen saatlerinde salgın ve jeopolitik gelişmelere ek olarak ABD'de Eylül ayı sanayi üretimi verileri takip edilecek. Yurtiçinde Hazine ve Maliye Bakanlığı

Takvim

18-Ekm	TCMB, Konut fiyat endeksi, Ağustos ABD, Sanayi üretimi, Eylül
20-Ekm	Euro Bölgesi, TÜFE, Eylül
21-Ekm	TÜİK, Tüketici güven endeksi, Ekim TCMB, Faiz kararı ABD, Mevcut konut satışları, Eylül
22-Ekm	S&P Türkiye değerlendirmesi Küresel öncü imalat PMI'lar
25-Ekm	TCMB, Kapasite kullanım oranı, Ekim TCMB, Reel kesim güven endeksi, Ekim Almanya, Ifo iş dünyası güven endeksi, Ekim

Hisse Senetleri	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
BİST-100	1,410	-0.2%	-0.7%	-4.5%
BİST-30	1,516	-0.2%	-0.3%	-7.3%
XUSIN	2,517	0.2%	1.3%	7.6%
XBANK	1,216	-2.3%	-4.9%	-22.0%

Kur	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Dolar/TL	9.2517	0.8%	7.2%	24.5%
Euro/TL	10.7537	0.9%	6.1%	18.4%
Sepet Kur*	10.0027	0.9%	6.7%	21.4%
Euro/Dolar	1.1600	0.1%	-1.1%	-5.0%
Dolar/JPY	114.20	0.5%	3.9%	10.6%
DXY	93.96	0.0%	0.7%	4.4%
* %50 Dolar/TL + %50 Euro/TL				

Tahvil - Bono (Bileşik Getiri)	En son	Bir Önceki
TR - 2 yıllık tahvil (TRT131119T19)	18.57%	17.94%
TR - 10 yıllık tahvil (TRT080328T15)	19.96%	19.81%
TR - Eurobond (10 Yıllık)	7.09%	7.06%
ABD - 10 yıllık tahvil	1.57%	1.52%

TSKB Eurobondları	Kupon	Fiyat	Getiri
16 Ocak 2023	5.500%	103.00	3.02%
23 Ocak 2025	6.000%	101.63	5.45%

Emtia	En son	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Altın (Dolar/ons)	1767.3	-1.6%	0.7%	-6.8%
Reuters/Jefferies CRB*	253.1	0.5%	7.7%	42.6%
Brent (Dolar/varil)	84.9	1.0%	12.6%	63.8%
Doğal gaz (Dolar/stdm3)	5.4	-4.9%	6.0%	113.1%
* Thomson Reuters/CoreCommodity CRB Commodity Total Return Index				

Veriler bir önceki işlem günü kapanışlarını baz almaktadır.

Piyasalarda Bugün

(HMB) 2 yıl vadeli sabit kupon ödemeli ve 5 yıl vadeli TLREF'e endeksli tahvil ihraçları yapacakken, TCMB Ağustos ayı konut fiyat endeksinin yayınlayacak. Bu ortamda Türk finansal varlıkların seyri açısından küresel eğilimler ve ekonomi dışı gelişmelere yönelik haber akışının önemli olabileceği düşünülüyor.

Çin ekonomisi 2021 üçüncü çeyrekte beklentilerin ötesinde yavaşladı. 2021 üçüncü çeyrekte gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) bir önceki döneme göre %0,5 olan beklentilerin altında %0,2 büyürken, yıllık büyüme hızı ikinci çeyrekteki %7,9'dan %4,9'a yavaşladı. Aylık bazdaki veriler ise Eylül'de ayrışan bir tablo ortaya koydu. Perakende satışlarda yıllık büyüme hızı Ağustos ayındaki %2,5'ten %3,3 olan tahminleri aşarak %4,4'e hızlanırken, sanayi üretimi yıllık büyüme hızı %5,3'ten %4,5 olan beklentilerin altında kalarak %3,1'e indi.

ABD'de perakende satışlar Eylül'de beklentilerden güçlü gelirken, Michigan tüketici güven endeksinin detayları karışık bir tablo ortaya koydu. Toplam perakende satışlar Eylül'de %0,2 azalış tahminlerinin aksine %0,7 artarken, Ağustos ayı verileri yukarı yönde revize edildi. Michigan Üniversitesi tüketici güven endeksi Ekim'de öncü hesaplamalara göre 72,8'den beklentilerin altında kalarak 71,4'e geriledi. 1 yıllık enflasyon beklentisi %4,6'dan %4,8'e yükselirken, 5 yıllık enflasyon tahmini %3,0'dan %2,8'e indi.

Faiz giderlerindeki azalış ve vergi hariç gelirlerdeki hızlı artışla Eylül'de merkezi yönetim bütçesinde genel ve faiz dışı dengede açık geriledi. Merkezi yönetim bütçesi toplam gelirleri Eylül 2021'de 2020'nin aynı dönemine göre %49,4 artarak 117,9 milyar TL olurken, toplam harcamalar aynı dönemde %30,3 artışla 141,5 milyar TL seviyesinde gerçekleşti. Böylece genel bütçe açığı 2020 Eylül'deki 29,7 milyar TL'den Eylül 2021'de 23,6 milyar TL'ye indi. Aynı dönemde faiz dışı açık 13,5 milyar TL'den 9,5 milyar TL'ye geriledi. Eylül'de hem vergi hem de vergi hariç gelirlerde hızlı artış kaydedildi. Faiz giderleri Eylül'de gerilerken, faiz dışı giderlerdeki hızlanma sürdü. Eylül sonuçlarıyla birlikte, ilk dokuz ayda bütçe gelirleri iç talepte yavaşlamanın sınırlı kalması ve enflasyonist etkilerle harcamaların bir buçuk katı arttı. Gelirler Ocak-Eylül döneminde yıllık bazda %35,8 artarken, harcamalarda artış %20,9 oldu. Faiz hariç harcamalarda %19,3 ile enflasyonun hafif altında kaldı. Böylece 2020 Ocak-Eylül döneminde 140,6 milyar TL olan bütçe açığı 2021'in aynı döneminde 61,1 milyar TL'ye indi. Aynı dönemde 32,8 milyar TL açık veren faiz dışı denge 81,2 milyar TL fazla verir noktaya geldi.

Ekim ayı Piyasa Katılımcıları Anketi'nde enflasyon beklentileri yükselmeye devam etti. 2021 sonu enflasyon beklentisi %16,74'ten, %17,63'e yükselirken, 12 ay sonrası enflasyon beklentisi %12,94'ten %13,91'e çıktı. Bir önceki ankette %10,71 olan 24 ay sonrası için enflasyon beklentisi de %11,27'ye yükseldi. Döviz kurlarındaki yükselişin de etkisiyle anket katılımcılarının cari yıl sonu dolar/TL kuru öngörüsü 8,92'den 9,22'ye, 12 ay sonrası tahmini ise 9,56'dan 10,01'e çıktı.

Ağustos'ta kısa vadeli dış borç stokunda hızlı artış yaşandı. TCMB verilerine göre, kısa vadeli dış borç stoku Ağustos ayında bir önceki aya kıyasla 1,6 milyar dolar artarak 126,9 milyar dolara çıktı. Söz konusu verilere göre 2021 Ağustos sonu itibarıyla, orijinal vadesine bakılmaksızın vadesine 1 yıl veya daha az kalmış dış borç verisi kullanılarak hesaplanan kalan vadeye göre kısa vadeli dış borç stoku 169,2 milyar dolar seviyesinde bulunuyor.

TÜİK Ağustos ayına ilişkin ücretli çalışan istatistiklerini yayımladı. Sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörleri toplamında ücretli çalışan sayısı, Ağustos ayında geçen yılın aynı ayına göre %9,4 artış gösterdi. Söz konusu ayda ücretli çalışan sayısı, sanayi sektöründe yıllık bazda %9,4, inşaat sektöründe %12,5 ve ticaret-hizmet sektöründe ise %8,8 arttı.

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

Alman Yatırım Bankası (KfW), Türkiye'ye 71,3 milyon euro hibe edecek. Resmi Gazete'de yayımlanan milletlerarası sözleşmeye göre, hibe, Suriye mülteci krizinden en çok etkilenen 15 ilde uygun bulunan mülteciler ve Türk vatandaşları için istihdam yaratılmasını desteklemek için kullanılacak.

İhracatçıların finansmana erişim ve kredi kefalet sorunlarının çözümüne katkı sağlamak amacıyla İhracatı Geliştirme Anonim Şirketi (İGE) kuruldu. İGE aracılığıyla, teminat yetersizliği nedeniyle çeşitli kredi ve destek imkanlarından yeterince yararlanamayan ihracatçıların krediye erişimleri kefalet suretiyle sağlanacak. Şirket, öncelikle 10 milyon lira sermaye ile Türkiye İhracatçıları Meclisinin %95 Eximbank'ın %5 ortaklığı ile kuruldu. İlerleyen dönemde 61 ihracatçı birliğinin de gerekli sermaye katkısı ile şirkete ortak olması yönünde kanun çalışmaları devam edi-

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

yor. Ticaret Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada İGE'nin ihracatçı firmalara yönelik ihtisaslaşmış bir "İhracat Kredi Garanti Fonu" işlevi görerek küçük ölçekli firmaların finansmana erişimlerini kolaylaştıracağı ifade ediliyor.

Teknoloji geliştirme bölgelerinde vergi teşviki oranı %50'ye çıkarıldı. Teknoloji geliştirme bölgeleri ile Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde çalışan personelin, toplam çalışma süresinin %50'sini aşmamak kaydıyla bölge dışarısında geçirdikleri süreler, gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında olacak. Konuya ilişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı Resmi Gazete'de yayımlandı.

Ticaret Bakanlığı tarafından Resmi Gazete'de yayımlanan tebliğe göre nohut, saf amonyak ve sülfürik asit ihracı kayda bağlı ürünler listesine eklendi.

Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreteri Antonio Guterres sürdürülebilir ulaştırmanın yeşil enerjiye geçişte anahtar rol oynadığını ifade etti. BM Sürdürülebilir Ulaştırma Konferansı'nda konuşan Guterres, önümüzdeki 9 yılda yeşil enerjiye küresel geçişin şart olduğunu ve sürdürülebilir ulaştırmanın bu geçişin merkezinde yer alacağını kaydetti. Dünya Bankası'nın tahminlerine göre, araç sayısı, yakıt, işletme giderleri ve trafik sıkışıklığından kaynaklanan kayıplar dahil olmak üzere tam ulaştırma maliyetleri göz önüne alındığında sürdürülebilir ulaştırmaya geçiş 2050 yılına kadar 70 trilyon dolarlık tasarruf sağlayabilir.

Avrupa otomobil piyasası son 26 yılın en kötü Eylül ayını geride bıraktı. Avrupa Birliği, İngiltere ve EFTA ülkelerinde 2020 eylül ayında 1 milyon 300 bin seviyesinde bulunan otomobil satışları geçtiğimiz ay 972 bine geriledi. Söz konusu %25'lik gerileme, son 26 yılda görülen en büyük Eylül ayı düşüşüne işaret ediyor.

Toyota, Kasım'da küresel araç üretimini düşürecek. Şirket, çip tedarik sorunu ve Çin'de elektrik enerjisi yetersizliğinden dolayı Japonya'daki üretimini 50 bin araç, deniz aşırı üretimini 100 bin araç düşürmeyi planlıyor. Nikkei'nin haberine göre Toyota, son üretim kısıntılarına karşın, 2021 mali yılı için küresel üretim planını değiştirmeyerek 9 milyon araçta tutmaya devam edecek.

Federal Gıda ve İlaç Dairesi (FDA) danışma kurulu, Johnson&Johnson'un (J&J) tek dozluk COVID-19 aşısını olanlara ikinci aşının tavsiye edilmesine, oy birliğiyle onay verdi. FDA yetkilileri, J&J aşısı olanların destekleyici bir doz Pfizer BionTech ya da Moderna aşısı olması yönünde düzenleme yapılabileceğinin de sinyalini verdi.

Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) 16 Ekim Dünya Gıda Günü'nde gıda sistemlerindeki dönüşümün gerekliliğine dikkat çekti. FAO 2021 senesinin Dünya Gıda Günü temasını "Aksiyonlarımız geleceğimiz!" olarak belirlerken, gıda sistemlerinde sürdürülebilir dönüşümün daha iyi üretim, daha iyi besleyicilik, daha iyi çevre ve daha iyi yaşama götürüleceğini ifade etti. FAO tahminlerine göre 2030 yılına kadar Sıfır Açlık hedefinin gerçekleştirilebilmesi için yıllık 40-50 milyar dolar büyüklüğünde yatırıma ihtiyaç duyuluyor.

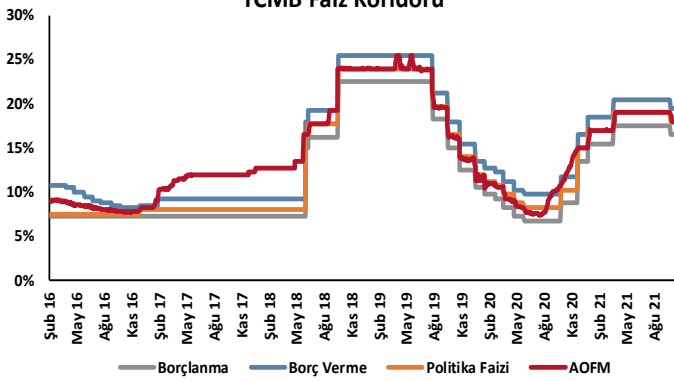
Karadeniz'de keşfedilen doğal gaz için yabancı konsorsiyum ile anlaşıldı. Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO), Sakarya doğal gaz sahasının geliştirilmesi için Schlumberger ve Subsea 7 konsorsiyumu ile anlaşta. Subsea 7'den yapılan açıklamada, Subsea 7'nin sorumluluğunda olacak işin 750 milyon doların üzerinde bir büyüklükte olduğu belirtildi.

Motorinde litre fiyatı 23 kuruş artacak. Pazartesi gece yarısından itibaren geçerli olacak fiyat artışının tamamı pompaya yansıtılacak.

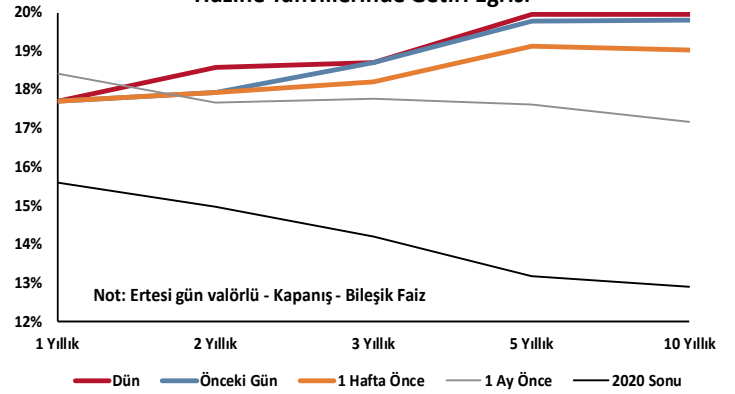
Rusya Başbakan Yardımcısı Alexander Novak, Avrupa Birliği'nin fazladan doğal gaz talep etmediğini söyledi. Rusya'nın da ekonomik toparlanmayla beraber doğal gaz tüketiminde bu sene rekor seviyeleri gördüğünü vurgulayan Başbakan Yardımcısı Novak, yine de Avrupa'daki enerji krizinin çözülmesi için fazladan satışa hazır olduklarını söyledi. Başbakan Yardımcısı Novak, Rusya'nın bu yıl tüm sözleşme yükümlülüklerini yerine getirerek 2020'ye göre küresel piyasalara doğal gaz satışını %15 artırdığını da dile getirdi.

ABD Enerji Enformasyon İdaresi (EIA), bu yıl ve gelecek yıla ilişkin petrol fiyatı tahminini yukarı yönlü revize etti. EIA'nın "Ekim 2021 Kısa Dönem Enerji Görünümü Raporu"nda, bu yıl için Brent türü ham petrolün ortalama varil fiyatının 71,38 dolar olacağı tahmin edildi. Küresel petrol arzının azalacağı ve bundan dolayı petrol stoklarının da düşeceği öngörülerine dayandırılan bu rakam eylül ayı raporunda 68,61 dolardı. EIA, Brent türü ham petrolün varil fiyatını gelecek yıl için de yukarı yönlü revize etti. Geçen ayki raporda 66,04 dolar olacağı öngörülen Brent petrolün varilinin gelecek yıl 71,91 dolar olacağı tahmin edildi.

TCMB Faiz Koridoru

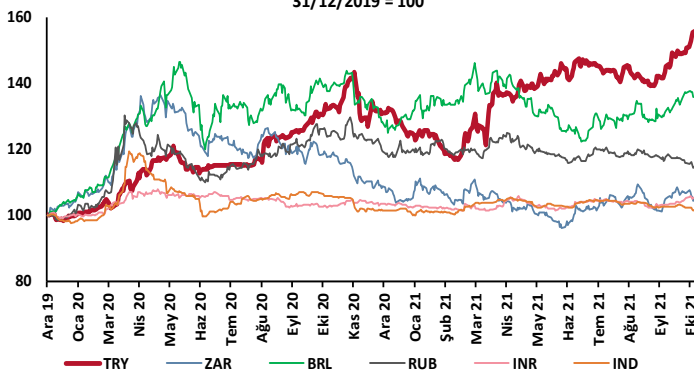

Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi

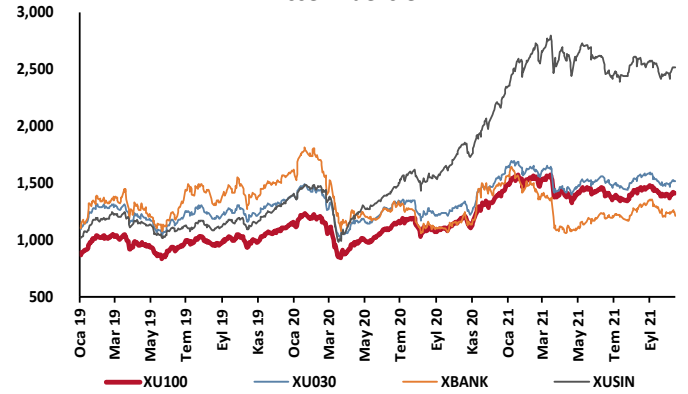

GOÜ Para Birimleri / USD

31/12/2019 = 100

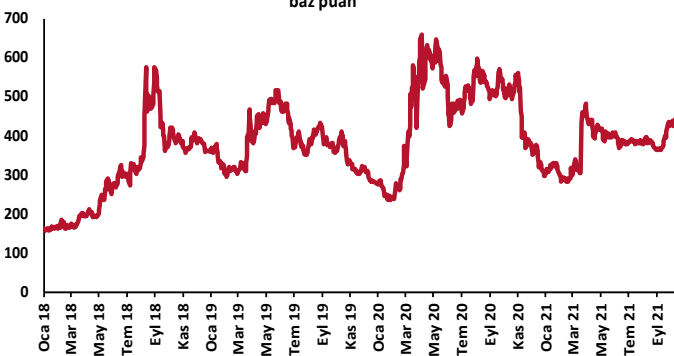

Hisse Endeksleri

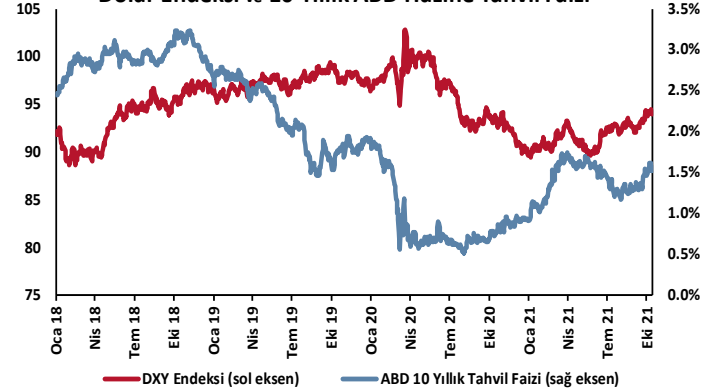

Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi

baz puan

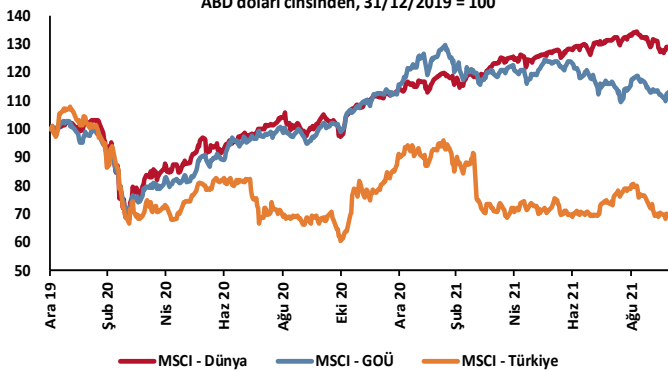

Dolar Endeksi ve 10 Yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

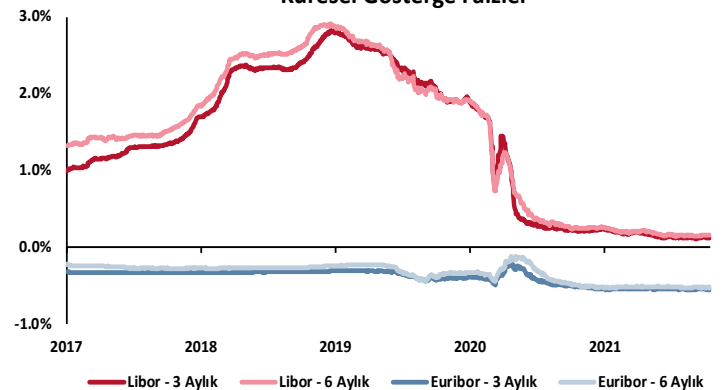

MSCI Hisse Endeksleri

ABD doları cinsinden, 31/12/2019 = 100

Küresel Gösterge Faizler

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

2021 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr